

7ο σεμινάριο του Γ' Κύκλου Διαδικτυακών Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων ΕΘΝΟΓΡΑΦΕΙΝ (2022-2023)

«Δημόσια Ανθρωπολογία, Θηλυκότητες, Ανδρισμοί και Φεμινιστική Κριτική»

MOMus-Μουσείο Φωτογραφίας Θεσ/νίκης - Διεθνής έκθεση «Η κλωστή ως συμβάν». Φωτογραφία: Φωτεινή Τσιμπιρίδου

Στόχος του σεμιναρίου ΕΘΝΟΓΡΑΦΕΙΝ είναι να συμβάλει σε μία κριτική και διεπιστημονική συζήτηση για τη θεωρία και πρακτική της εθνογραφίας, την επιστημολογία της έρευνας, τη σημασία της ενσώματης εμπειρίας, αλλά και τους τρόπους διάχυσης της παραγόμενης ανθρωπολογικής γνώσης στο ακαδημαϊκό και μη-ακαδημαϊκό κοινό. Η ανθρωπολογική μελέτη, ως ερευνητική πρακτική και ως πολιτική γραφής που εμπεριέχει την κριτική αποτίμηση, την ενσυναίσθηση, τον αναστοχασμό και την αυτοαναφορικότητα, αναδεικνύει τη σημασία της πολυτροπικής ανάλυσης του τοπικού για την κατανόηση του γενικού.

Διοργάνωση:

Φωτεινή Τσιμπιρίδου – Ιωάννης Μάνος – Ελένη Σιδέρη

Τα σεμινάρια διεξάγονται ημέρα Δευτέρα, 16:00-18:00

Πλατφόρμα Σεμιναρίων: ZOOM Link

<https://zoom.us/j/8364531775?pwd=OVg3YVZlbnVCYWs3S0JYcEFGYlVlQT09>

Meeting ID: 836 453 1775 Passcode: KB2JKa

3 Απριλίου 2023

"Πέντε χρόνια φεμινιστικά/feministικά: Το περιοδικό ως φόρουμ κριτικής δημοσιότητας μεταξύ έρευνας και ακτιβισμού"

Ειρήνη Αβραμοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμ. Κοινωνικής ανθρωπολογίας, Πάντειο Παν/μιο Αθηνά **Αθανασίου**, Καθηγήτρια στο Τμ. Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Κοσμητόρισα της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Παντείου Παν/μίου, Δ/ντρια του Εργαστηρίου Ανθρωπολογικής Έρευνας **Μαρία Λιάπη**, Κοινωνιολόγος-Ερευνήτρια, μέλος της Διοικ. Επιτροπής, επιστημονικά υπεύθυνη του Κέντρου **Διοτίμα**

Έλενα Τζελέπη, Επίκουρη Καθηγήτρια Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Τμ. Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας), Πρόεδρος της Επιτροπής Ισότητας και Καταπολέμησης των Διακρίσεων στο ίδιο πανεπιστήμιο.

3/4/23 **Ειρήνη Αβραμοπούλου, Αθηνά Αθανασίου, Μαρία Λιάπη, Έλενα Τζελέπη: Πέντε χρόνια φεμινιστικά/feministικά: Το περιοδικό ως φόρουμ κριτικής δημοσιότητας μεταξύ έρευνας και ακτιβισμού**

«...Τα φεμινιστικά, που ως επίρρημα παραπέμπουν στον τρόπο που πράττουμε, αναστοχαζόμαστε και συγκινούμαστε, ευελπιστούμε να ανοίξουν ένα πεδίο μελλοντικών συλλογικών δυνατοτήτων κίνησης και διερώτησης. Αυτή η εργασία απαιτεί και κινητοποιεί διαφορετικές χρονικότητες, που απαντούν στο

«εδώ και τώρα» αλλά ταυτόχρονα αντιστέκονται στους αυτοματισμούς και τις ανυπόμονες ευκολίες του πραγματισμού και της επικαιρότητας. Έχουμε επίγνωση ότι συμμετέχουμε σε –και εμπνεόμαστε από– μια μακρά και επίπονη γενεαλογία φεμινιστικών εγχειρημάτων στην Ελλάδα και πέρα από αυτήν...»<https://feministiq.net/to-periodiko/>

Η Ειρήνη Αβραμοπούλου είναι Επίκουρη Καθηγήτρια στο Τμήμα Κοινωνικής ανθρωπολογίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Επιστημονικά Υπεύθυνη του ερευνητικού προγράμματος "Συν-αισθηματικά πεδία φροντίδας: Έμφυλη βία και ανθεκτικότητα την εποχή της πανδημίας του Covid-19" [ΕΛΙΔΕΚ, Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας, <https://covcare.gr/>]. Έχει διεξάγει επιτόπια έρευνα στην Τουρκία και την Ελλάδα ενώ τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την ανθρωπολογία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των κοινωνικών κινημάτων, την ανθρωπολογία του σώματος και των συναισθημάτων, τις σπουδές φύλου και σεξουαλικότητας και την μεταποικιακή κριτική. Είναι συγγραφέας των βιβλίων: *Porno-graphics and Porno-tactics: Desire, Affect and Representation in Pornography* (συνεπιμ. με την Irene Peano, 2016, Punctum Books), *Το Συν-αίσθημα στο Πολιτικό. Υποκειμενικότητες, Εξουσίες, Ανισότητες στο Σύγχρονο Κόσμο* (επιμ., εκδόσεις Νήσος, 2018), *Αντικείμενα Σεξουαλικότητας. Κριτικές Θεωρίες, Διεπιστημονικές Αναγνώσεις* (συνεπιμ. με την Άσπα Χαλκίδου, εκδόσεις Τόπος, 2022). Είναι μέλος της διοικούσας επιτροπής του Εργαστηρίου Ανθρωπολογικής Έρευνας, της Επιτροπής Ισότητας Φύλων στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και της συντακτικής ομάδας του περιοδικού *Φεμινιστικά* <https://anthropology.panteion.gr/index.php/el/dep/200-abramopoulou-eirene>

Η Αθηνά Αθανασίου είναι Καθηγήτρια στο Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Κοσμητόρισα της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών και Διευθύντρια του Εργαστηρίου Ανθρωπολογικής Έρευνας.

Ανάμεσα στα βιβλία που έχει δημοσιεύσει είναι τα: *Agonistic Mourning: Political Dissidence and the Women in Black* (2017), *Dispossession: The Performative in the Political* (με την Judith Butler, 2013), *Ζωή στο Όριο: Δοκίμια για το Σώμα, το Φύλο και τη Βιοπολιτική* (2007), *Rewriting Difference: Luce Irigaray and 'the Greeks'* (co-ed. with Elena Tzelepis, 2010), *Φεμινιστική Θεωρία και Πολιτισμική Κριτική* (επιμ., 2006). Είναι μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής διαφόρων περιοδικών (*Critical Times, Feminist Formations, Philosophy, Politics and Critique, Journal of Greek Media and Culture*, και άλλα) και της συντακτικής ομάδας του περιοδικού *Φεμινιστικά*.

<http://anthropology.panteion.gr><https://panteion.academia.edu/AthenaAthanasiou><https://anthropology.panteion.gr/index.php/el/dep/198-athanasiou-athena>

Η Έλενα Τζελέπη Η Έλενα Τζελέπη είναι Επίκουρη Καθηγήτρια Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας) και Πρόεδρος της Επιτροπής Ισότητας και Καταπολέμησης των Διακρίσεων στο ίδιο πανεπιστήμιο. Έχει διδάξει στο Πανεπιστήμιο Columbia στη Νέα Υόρκη και ως επισκέπτρια σε άλλα πανεπιστήμια ανά τον κόσμο. Έχει υπάρξει ερευνητική υπότροφος στο Birkbeck Institute for the Humanities του Πανεπιστημίου University of London στο Λονδίνο, και ερευνητική εταίρος στο Center for the Study of Social Difference και στο Institute for the Study of Women and Gender του Πανεπιστημίου Columbia στη Νέα Υόρκη. Στα τρέχοντα ερευνητικά της ενδιαφέροντα είναι οι τέχνες της κριτικής που ξεκίνησε να διερευνά συνεργατικά στο πλαίσιο του International Consortium of Critical Theory του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια στο Berkeley. Έχει επιμεληθεί τον συλλογικό τόμο *Αντινομίες της Αντιγόνης: Κριτικές Θεωρήσεις του Πολιτικού*. Συλλογικός τόμος. Επιμέλεια και εισαγωγή. Αθήνα: Εκκρεμές, 2014. Είναι η Ε.Υ. του ερευνητικού προγράμματος *Αντιγόνες: Σώματα της Αντίστασης στο Σύγχρονο Κόσμο*/ΑΝΤΙΣΩΜΑΤΑ (<https://antigones.gr/>) με χρηματοδότηση του Ε.Λ.Ι.Δ.Ε.Κ. Είναι μέλος της συντακτικής επιτροπής του περιοδικού *Φεμινιστικά*. <https://www.ha.uth.gr/index.php?page=faculty.display&a=etzelep>

Η Μαρία Λιάπη είναι Κοινωνιολόγος-Ερευνήτρια, μέλος της Διοικούσας Επιτροπής και επιστημονικά υπεύθυνη του Κέντρου **Διοτίμα** για τα έμφυλα δικαιώματα και την ισότητα, μιας μη κερδοσκοπικής γυναικείας οργάνωσης. Έχει συμμετάσχει σε προγράμματα και έρευνες για την προώθηση της ισότητας

των φύλων και τη διαθεματικότητα, τη φεμινιστική μεθοδολογία. Συντονίζει επιστημονικά τις παρεχόμενες από το Κέντρο Διοτίμα υπηρεσίες υποστήριξης προς επιζώσες/επιζώντες έμφυλης βίας (ψυχο-κοινωνική υποστήριξη, δράσεις ενδυνάμωσης, νομική βοήθεια). Δραστήριο μέλος του φεμινιστικού κινήματος στην Ελλάδα, και μέλος της συντακτικής ομάδας του ηλεκτρονικού περιοδικού *φεμινιστικά*.

Ομιλίες 3^ο κύκλου του ΕΘΝΟΓΡΑΦΕΙΝ (2022-2023)
Δεκέμβριος 2022 - Μάιος 2023

Ο 3ος Κύκλος ξεκινάει το Δεκέμβριο του 2022, με τον τίτλο «**Δημόσια Ανθρωπολογία, Θηλυκότητες, Ανδρισμοί και Φεμινιστική Κριτική**»

Από τη σκοπιά μιας Δημόσιας Ανθρωπολογίας και στη συνάντηση αυτής με τη φεμινιστική κριτική, ο 3^{ος} κύκλος του Εθνογραφείν ανοίγει τη συζήτηση για τρέχοντα πεδία ανάλυσης στις Σπουδές Φύλου, όπως η συγκρότηση και επιτέλεση της θηλυκότητας και της αρρενωπότητας.

Ενσωματώνοντας ηγεμονίες, κοινωνικές ανισότητες και σχέσεις εξουσίας με όρους παλίμνηστων πατριαρχιών, θηλυκότητες και ανδρισμοί συνιστούν το βασικό διακύβευμα για τις πολιτικές της ταυτότητας. Συνάμα, ανδρισμοί, θηλυκότητες και πολιτικές ταυτότητας; αποτελούν προνομιούχο φακό παρατήρησης και διερεύνησης των προκλήσεων για τις θεσμικές πολιτικές ισότητας αλλά και τις ακραία αντιδραστικές σε αυτές τάσεις. Σε αυτό τον κύκλο των σεμιναρίων αναζητούμε τη συνθετότητα και τη δυναμική της κοινωνικοπολιτισμικής συνθήκης στη συγκρότηση του υποκειμένου και στην επιτέλεση του έμφυλου εαυτού, συγχρονικά και διαχρονικά, τόσο σε νοούμενα ως συμπεριληπτικά, όσο και σε συγκρουσιακά περιβάλλοντα.

Μέσα σε διαφορετικά κοινωνικά και ιστορικά συμφραζόμενα παλίμνηστων ηγεμονιών επιστημολογικής ιεραρχίας, οικονομικής ανισότητας, εγκατάλειψης στις περιφέρειες και αποκλεισμών στα σύνορα, αλλά και εν μέσω γενίκευσης των συγκρούσεων και της επισφάλειας διερευνάται η σημασία των ηγεμονικών και τοξικών ανδρισμών που καταφεύγουν στη βία, την απαξίωση, την κατοχή και την απαλλοτρίωση εντέλει των θηλυκών, ως πρώτων τη τάξει, αποικιοποιημένων σωμάτων. Τίθενται ερωτήματα όπως: Πώς αναπαράγονται και πολλαπλασιάζονται οι ηγεμονικοί ανδρισμοί και οι τοξικές αρρενωπότητες; Πώς οι θηλυκότητες αντιδρούν στην πολλαπλότητα της υπαγωγής και πώς ανταποκρίνονται στην πρόκληση της χειραφέτησης; Ποια η στάση μας ως ερευνητριών διαπροσωπικά, δημόσια και ψηφιακά σε όλα αυτά;

Προσκεκλημένες ομιλήτριες και ομιλητές παρουσιάζουν εθνογραφικές έρευνες και άλλες μελέτες περίπτωσης από τη σκοπιά της ανθρωπολογίας και στη συνάντηση αυτής με την ιστορία, την πολιτισμική και τη μεταποικιακή κριτική. Συνομιλώντας με τις κριτικές θέσεις της κοινωνικής θεωρίας και αντιμετωπίζοντας την πρόκληση του δημόσιου χαρακτήρα της ανθρωπολογίας -αυτής που εμπλέκεται εντός/εκτός ακαδημαϊκού περιβάλλοντος με όρους κοινωνικής ευθύνης- η φεμινιστική κριτική στην πράξη φαίνεται να ανοίγει ένα μονοπάτι για μια από κοινού δράση με την έρευνα.

Στους/στις συμμετέχοντες/ουσες που θα κάνουν εγγραφή στην παρακάτω φόρμα, θα δοθούν βεβαιώσεις παρακολούθησης. Φόρμα εγγραφής: <https://forms.gle/bPi4iZGaQihrakPS7>

Τα σεμινάρια διεξάγονται ημέρα Δευτέρα και ώρα 16:00-18:00

Πλατφόρμα Σεμιναρίων: ZOOM

Link <https://zoom.us/j/8364531775?pwd=OVg3YVZlbnVcYWs3S0JYcEFGYlV1QT09>

Meeting ID: 836 453 1775 Passcode: KB2JKa